REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL RAIONAL STRĂȘENI

DECIZIE nr. 2/
din 20 mai 2022

Proiect

Cu privire la activitatea Secției cultură,
turism, tineret și sport privind evidența
monumentele de for public

În temeiul art. 43 alin (1), lit. r[1]), art. 46 din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, Legii monumentelor de for public nr. 192/2011, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârii Guvernului nr. 1009/2000 despre aprobarea Regulamentului privind zonele protejate naturale și construite, examinând nota informativă, Consiliul raional DECIDE:

1. Se ia act de informația prezentată de șeful Secției cultură, turism, tineret și sport cu privire la exercitarea atribuțiilor Secției cultură, turism, tineret și sport în conformitate cu Legea nr. 192/2011 privind monumentele de for public.
2. Se aprobă Registrul monumentelor de for public al raionului Strășeni, conform anexei.
3. Se pune în sarcina Secției cultură, turism, tineret și sport elaborarea unui Plan de acțiuni privind protejarea și menținerea monumentelor de for public în raza raionului și planificarea în proiectul bugetului pentru anul 2022 a mijloace financiare în acest scop.
4. Se desemnează responsabil de executarea prevederilor prezentei decizii șeful Secției cultură, turism, tineret și sport (V. Mereuță).
5. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale.

Președinte al ședinței,
Contrasemnat:
Secretar interimar al Consiliului raional, Nina RUSU

Anexa
la Decizia Consiliului raional Strășeni
nr. 2/ 24 20 mai 2022

REGISTRUL
monumentelor de for public

RAIONUL STRĂŞENI

Nr. de înregistr.	Localizare administrativă*	Tip	Cronologie	Gen	Categorie
1.	Străşeni	Memorialul gloriei militare la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi (20) în 1944	1975	Ist.	N
2.	Străşeni	Piatră comemorativă în memoria celor căzuţi în războiul din Afganistan			
3.	Străşeni	Piatră comemorativă în memoria celor căzuţi în conflictul din Transnistria			
4.	Bucovăţ	Monument în memoria consătenilor căzuţi în război (1941-1945)		Ist.	N
5.	Bucovăţ	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
6.	Bucovăţ	Monument la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi (8) în 1944		Ist.	N
7.	Căpriana	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
8.	Chirianca	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
9.	Codreanca	Monument la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi (3) în 1944 şi în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
10.	Cojuşna	Memorial militar la mormîntul ostaşilor căzuţi (2) în 1944		Ist. Artă	N
11.	Curluceni redenumit Făgureni 1994	Monument la mormîntul ostaşului căzut în 1941		Ist.	N
12.	Găleşti	Monument ” Slavă Eroilor” pe care instalată o placă comemorativă cu inscripția: Memorie, căzuți în războaiele : al Doilea Război Mondial (1939-1945); Afganistan(1979-1989); Transnistria(1992)			
13.	Ghelăuza	Monument în memoria consătenilor căzuţi în război (1941-1945)		Ist.	N
14.	Ghidighici trecut la mun. Chișinău a.1999	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
15.	Lozova	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
16.	Lozova	Monument la mormîntul comun al partizanilor căzuţi în 1941-1945		Ist.	N
17.	Lozova	Monument la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi în 1944		Ist.	N
18.	Lozova	Loc de înhumare a 12 militari români morți în cele două conflagrații mondiale: grup de 3 morminte comune în cimitirul comunal (neidentificați)	RM2		
19.	Lupa-rece	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945			
20.	Micăuţi	Monument în memoria consătenilor căzuţi în 1941-1945	1972	Ist.	N

21.	**Micăuţi**	**Monumentul tuturor eroilor : pe plăci aparte sunt scrise numele celor căzuți în Doilea Război Mondial, în războiul din Afganistan, în războiul din Transnistria (lângă Casa de cultură)**	**2010**		
22.	**Micăuţi**	**Bustul lui Valentin Slobozenco- căzut în războiul din Transnistria (în curtea gimnaziului)**			
23.	**Micleușeni**	**Loc de înhumare a 223 militari români morți în cele două conflagrații mondiale: Cimitirul eroilor din partea de E a satului, de lângă ș oseaua Huși-Chișinau**	**RM2**		
24.	**Negreşti**	**Troiță ”Sfânta Treime” în memoria consătenilor căzuți pe câmpurile de luptă**	**2002 CMT**		
25.	**Oneşti**	**Monument comemorativ de război (1941-1945)**		**Ist.**	**N**
26.	**Pănăşeşti**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
27.	**Recea**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
28.	**Romaneşti**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
29.	**Roşcani**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**	**1996**		
30.	**Scoreni**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945 (a fost vandalizat în 2007, în loc a fost inaugurată o piatră comemorativă)**	**CMT**	**Ist.**	**N**
31.	**Sireţi**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**	**1967**	**Ist.**	**N**
32.	**Sireţi**	**Monument în memoria celor căzuți în războiul din Afganistan**	**CMT**		
33.	**Sireţi**	**Monument în memoria celor căzuți în conflictul din Transnistria**	**CMT**		
34.	**Tătăreşti**	**Monument la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi (34) şi în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
35.	**Tătăreşti**	**Monument în memoria celor căzuți în războiul din Afganistan**	**CMT**		
36.	**Tătăreşti**	**Monument în memoria celor căzuți în conflictul din Transnistria**	**CMT**		
37.	**Truşeni trecut la mun. Chișinău a.1999**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
38.	**Ţigăneşti**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**	**1982**		
39.	**Voinova**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
40.	**Voinova**	**Monument la mormîntul comun al ostaşilor căzuţi (20) în 1944**		**Ist.**	**N**
41.	**Voinova**	**Mormîntul ostaşului căzut în 1944**		**Ist.**	**N**
42.	**Vorniceni**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în 1941-1945**		**Ist.**	**N**
43.	**Vorniceni**	**Monument în memoria ostaşului căzut în Transnistria**	**2010**		
44.	**Vorniceni**	**Loc de înhumare a militarilor români morți în cele două conflagrații mondiale: 1 militar – pe teritoriul localității**	**RM2**		
45.	**Zubreşti**	**Monument în memoria consătenilor căzuți în război (1941-1945)**		**Ist.**	**N**

NOTA INFORMATIVĂ
cu privire la exercitarea atribuțiilor Secției cultură, turism, tineret și sport în conformitate cu Legea 192/2011 privind monumentele de for public

În conformitate cu Legea nr.192/2011 - monumente de for public sunt ”*bunuri imobile opere de artă plastică monumentală (compoziţii spaţial-volumetrice, statui, busturi, plăci comemorative cu relief sculptural, troiţe, cruci), împreună cu terenul delimitat pentru ele, avînd caracter decorativ, comemorativ sau religios, amplasate în spaţii publice, pe terenuri aflate în domeniul public al statului ori al unităţilor administrativ-teritoriale. Monumentele de for public sînt clasate, în funcţie de importanţa sau semnificaţia lor, în două categorii: categoria A – monumente cu statut naţional de protecţie; categoria B – monumente cu statut local de protecţie”.*

În temeiul Legii precitate autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au următoarele atribuții:

”a) elaborează şi aprobă registrele monumentelor de for public de categoria B situate în raza lor teritorială;

b) realizează evidenţa detaliată, prin dosare de inventariere, şi asigură protejarea monumentelor de for public de categoriile A şi B situate în raza lor teritorială;

b[1]) remit Ministerului Educaţiei, Culturii şi Cercetării un exemplar al dosarelor de inventariere a monumentelor de for public, în format electronic, în vederea completării Bazei naţionale de date privind monumentele de for public;

c) prevăd, după caz, în proiectele bugetelor proprii resurse financiare pentru protejarea şi întreţinerea monumentelor de for public situate în raza lor teritorială.”.

Articolul 11[1] alin (2) din Legea 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor, pus în aplicare din 25.02.2022, stabilește:

”(2) În domeniul ocrotirii monumentelor, autorităţile publice locale de nivelul al doilea şi ale unităţilor teritoriale autonome au următoarele atribuţii:

a) prevăd în structura subdiviziunii responsabile de domeniul culturii din subordine posturi sau sarcini de serviciu precise în domeniul ocrotirii monumentelor;

b) ţin evidenţa monumentelor situate pe teritoriul administrat;

c) elaborează şi implementează documente de politici şi strategii de protejare şi punere în valoare a monumentelor de pe teritoriul administrat;

d) în contextul întocmirii, modificării sau actualizării planului de amenajare a teritoriului administrat, asigură includerea în acest document a compartimentului cu privire la ocrotirea monumentelor şi îl înaintează spre avizare, conform fazelor de execuţie, Ministerului Culturii, inclusiv la etapa elaborării caietului de sarcini.".

Avînd în vedere cele menționate supra, angajații Secției cultură, turism, tineret și sport au efectuat anumite acțiuni ce țin de exercitarea atribuțiilor privind monumentele de for public.

Conform Programului de activitate, au efectuat deplasări în teritoriu raionului în scop de informare, inventariere, evaluare a monumentelor de for public, urmărind întreținerea, protejarea, conservarea și punerea în valoare a acestora de către autoritățile administrației publice locale.

În urma inventarierii s-a constatat că în raion sunt 46 de monumente de for public dintre care :

Monumente în memoria consătenilor căzuți în război 1941 – 1945 - 38;

Monumente în memoria eroilor căzuți în războiul din Transnistria 1992 - 4

Monumente în memoria eroilor căzuți în războiul din Afganistan - 3

Troiță în memoria consătenilor căzuți în conflagrații militare - 1 .

A fost întocmit *Registrul monumentelor de for public din* raion, urmează pașaportizarea monumentelor care se va desfășura în comun cu Consiliul Național pentru monumentele de for public și introducerea acestora în Registrul național al monumentelor.

De remarcat faptul că în toate localitățile este asigurată zona de protecție a monumentelor, sunt întreținute satisfăcător, la necesitate se efectuează lucrări de consolidare, reparație, restaurare și conservare.

În preajma monumentelor se desfășoară evenimente de comemorare a consătenilor căzuți, depuneri de flori și alte evenimente cultural - patriotice.

Șeful Secției cultură, turism, tineret și sport

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de decizie „Cu privire la exercitarea atribuțiilor Secției cultură, turism, tineret și sport în conformitate cu Legea nr. 192/2011 privind monumentelor de for public”

1. **Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului deciziei**
Secția cultură, turism, tineret și sport.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
Proiectul de decizie „Cu privire la exercitarea atribuțiilor Secției cultură, turism, tineret și sport în conformitate cu Legea nr. 192/2011 privind monumentele de for public” are drept scop evaluarea, înregistrarea, întocmirea Registrului monumentelor de for public amplasate în spațiile publice ale raionului Strășeni .
Pe parcursul anului 2021 au fost organizate vizite de documentare și examinare a monumentelor de for public din localitățile raionului. Au fost evaluate și înregistrare toate monumentele de for public din raion.
3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Prezentul proiect de decizie prevede aprobarea Registrului monumentelor de for public din raionul Strășeni, urmând pașaportizarea și includerea în Registrul național a monumentelor de for public.
4. Fundamentarea economico-financiară
Implementarea prezentului proiect de decizie nu necesită cheltuieli suplementare.
5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul deciziei ”Cu privire la exercitarea atribuțiilor Secției cultură, turism, tineret și sport în conformitate cu Legea nr. 192/2011 privind monumentelor de for public” se încorporează în sistemul actelor normative și nu prevede abrogarea altor decizii.
6**. Avizarea și consultarea publică a proiectului**
În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 32 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul de decizie nominalizat a fost avizat de către Serviciul juridic, Șeful Secției cultură, turism, tineret și sport, secretarul interimar al Consiliului raional.
Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional proiectul a fost plasat pe pagina web a Consiliului raional www.crstraseni.md, la directoriul Transparența decizională, secțiunea Consultări publice ale proiectelor.
7. Constatările expertizei anticorupție
În temeiul art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, art. 28 din Legea integrității nr. 82/2017 proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către autor. Proiectul de decizie corespunde normelor juridice și exclude orice element care ar favoriza corupția.
8. Constatările expertizei juridice
Prezentul proiect de decizie este în concordanță cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare, Legea monumentelor de for public nr. 192/2011, cu modificările și completările ulterioare. Structura și conținutul actului corespund normelor de tehnică legislativă.

Prin urmare, proiectul deciziei se prezintă Comisiilor consultative de specialitate pentru avizare şi Consiliului raional pentru examinare şi adoptare în şedinţă.

Șeful Secției cultură, turism, tineret și sport